

Warszawa, 14 września 2021 r.

Przedłużenie terminu konsultacji społecznych ustawy o ROP szansą na podjęcie poważnej dyskusji o rzeczywistych celach systemu – komentarz ZPP

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców aktywnie uczestniczy w konsultacjach społecznych dot. projektu ustawy implementującej Rozszerzoną Odpowiedzialność Producenta. W swoich uwagach nie tylko odnosimy się do przedstawionego dokumentu, oceniając go krytycznie (w naszym przekonaniu nie nadaje się on do dalszego procedowania), lecz również przedstawiamy własne, konstruktywne propozycje. Konsultacje społeczne zostały wydłużone i będą trwały jeszcze niecały tydzień – uważamy, że należy wykorzystać ten czas, by przeprowadzić rzetelną dyskusję o rzeczywistych celach ROP jako rozwiązania.

Nasze zastrzeżenia w odniesieniu do przedstawionego projektu ustawy skupiają się w szczególności na parapodatkowym charakterze proponowanego modelu. W ramach rządowej propozycji, przedsiębiorcy wytwarzający produkty w opakowaniach (producenci) będą sprowadzeni wyłącznie do roli biernych płatników opłaty opakowaniowej. Opłata opakowaniowa będzie w naszym przekonaniu de facto nowym podatkiem wliczonym w cenę produktu, a więc przerzuconym na konsumentów.

Przyjęcie takiego, czysto fiskalnego, podejścia do konstrukcji systemu, powoduje że projekt pozostaje sprzeczny z podstawowymi założeniami dyrektywy odpadowej. Przewidziane w niej parametry ROP i minimalne wymogi stawiane przed modelami implementowanymi przez państwa członkowskie, wprost wskazują że kluczowym celem wprowadzania ROP na poziomie poszczególnych prawodawstw jest osiągnięcie konkretnych efektów środowiskowych, w tym przede wszystkim wsparcie recyklingu, selektywnej zbiórki etc. Przedstawiony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska projekt ustawy wydaje się niemal zupełnie abstrahować od tych aspektów, koncentrując się głównie na zabezpieczeniu przepływów finansowych od przedsiębiorców do sektora finansów publicznych.

Mając powyższe na uwadze stoimy na stanowisku, że projekt ustawy w przedstawionym kształcie nie nadaje się do dalszego procedowania. W naszym przekonaniu wynika to z błędu popełnionego na samym początku prac nad projektem – regulator nie zaimplementuje ROP we właściwy (zgodny z dyrektywą) sposób, jeżeli jego nadrzędnym celem będzie wprowadzenie nowego podatku. Należy przeorientować dyskusję o ROP w taki sposób, by zastanowić się, jak stworzyć system jak najbardziej przydatny dla środowiska i wspomagający cele recyklingu, do osiągnięcia których jesteśmy zobowiązani.

Jesteśmy przekonani, że wydłużony termin konsultacji społecznych stanowi doskonałą okazję do przeprowadzenia tej dyskusji. Mamy nadzieję, że posłuży on do dokładnego zapoznania się z uwagami i rekomendacjami wypracowanymi przez uczestników wdrażanego systemu, czego efektem powinna być gruntowna rewizja – albo wręcz napisanie zupełnie na nowo – ustawy o ROP.

Wiele ośrodków eksperckich i organizacji partnerów społecznych przygotowało wnikliwe i merytoryczne zestawy uwag do przedstawionego projektu – mamy nadzieję, że regulator wykorzysta efekty tej pracy i przeorientuje swoje myślenie o systemie ROP w taki sposób, by służył on przede wszystkim środowisku, a nie interesowi sektora finansów publicznych.